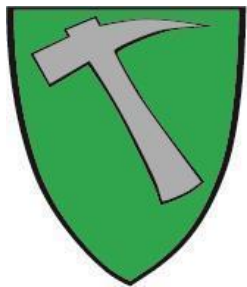

Erfaringer fra deltakelse i Læringsmiljø – prosjektet, og hvordan vi jobber systematisk med fokus på universelle tiltak

Skaiå barnehage,
Iveland kommune

Iveland kommune

Skaiå barnehage

- Eneste barnehage i kommunen
- Tett samarbeid med Iveland skole og helseavdelingen
- Varierende barnetall, men i snitt rundt 70 barn i barnehagen de siste årene
- Svært fleksibelt barnehage tilbud
- Erfaring med trykk rundt saker knyttet til trygt og godt bhg miljø

Iveland kommune;

1386 innbyggere

Mineralkommune

Små forhold og godt samarbeid

Stort fokus på oppvekst og tidlig innsats

Små forhold på godt og vondt

**Generelt litt om hvordan
vi jobber i barnehagen
-som vi tok med oss inn i
læringsmiljøprosjektet**

Vi er kanskje litt lite
“tabloide” og
iøynefallende sett
utenfra.

MEN

**Skaiå barnehage jobber
med systematisk fokus på
alle barns
utviklingsområder, og
repeterende god omsorg i
et trygt og forutsigbart
barnehagemiljø**

- **God
kvalitet
skal ikke
være
tilfældig**

Ikke forhandlingsbare Premisser: Søvn, kosthold, være fysisk aktiv (helst ute), tilknytning, [høye](#) til i et fellesskap

Barnehagen arbeider systematisk og målrettet i sitt pedagogiske arbeid.

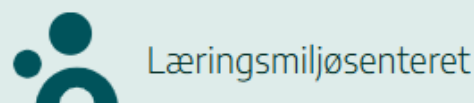
Valg av tiltak og pedagogiske tilnærminger er forankret i målsettinger fra rammeplan for barnehagen samt gjeldende kommuneplan.

Verd	Indikator (Kommuneplan)	Kommune	Fylke	Region	Ekstern (%)	Fellesskapsindikator for Iveland
1	Andel barn, 0-2 år	25,0	25,0	present		
2	Andel barn, 0-2 år	2,0	4,0	present		
3	Andel barn, 0-2 år	6,7	9,7	present		
4	Personer som bor alene, 0-2 år	25,0	25,0	present		
5	Befolkningstetthet	2,7	3,3	present		
6	1000 eller høyere utdanning, 0-2 år	82,0	80,0	present		
7	Utdanningsnivået, alle aldre	11,7	10,0	present		
8	Utdanningsnivået, alle aldre	2,0	2,0	present		
9	Utdanningsnivået, alle aldre	15,0	15,0	present		
10	Utdanningsnivået, alle aldre	1,0	1,0	present		
11	Utdanningsnivået, alle aldre	16,7	17,0	present		
12	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
13	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
14	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
15	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
16	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
17	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
18	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
19	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
20	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
21	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
22	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
23	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
24	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
25	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
26	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
27	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
28	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
29	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
30	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
31	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
32	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
33	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
34	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
35	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
36	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
37	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
38	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
39	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
40	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
41	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
42	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
43	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
44	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
45	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
46	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
47	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
48	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
49	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
50	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
51	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
52	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
53	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
54	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
55	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
56	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
57	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
58	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
59	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
60	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
61	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
62	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
63	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
64	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
65	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
66	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
67	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
68	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
69	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
70	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
71	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
72	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
73	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
74	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
75	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
76	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
77	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
78	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
79	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
80	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
81	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
82	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
83	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
84	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
85	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
86	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
87	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
88	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
89	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
90	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
91	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
92	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
93	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
94	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
95	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
96	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
97	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
98	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
99	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		
100	Utdanningsnivået, alle aldre	10,0	10,0	present		

Arbeidet bygger på relevant forskning og erfaringsbasert kunnskap knyttet til barns utvikling.

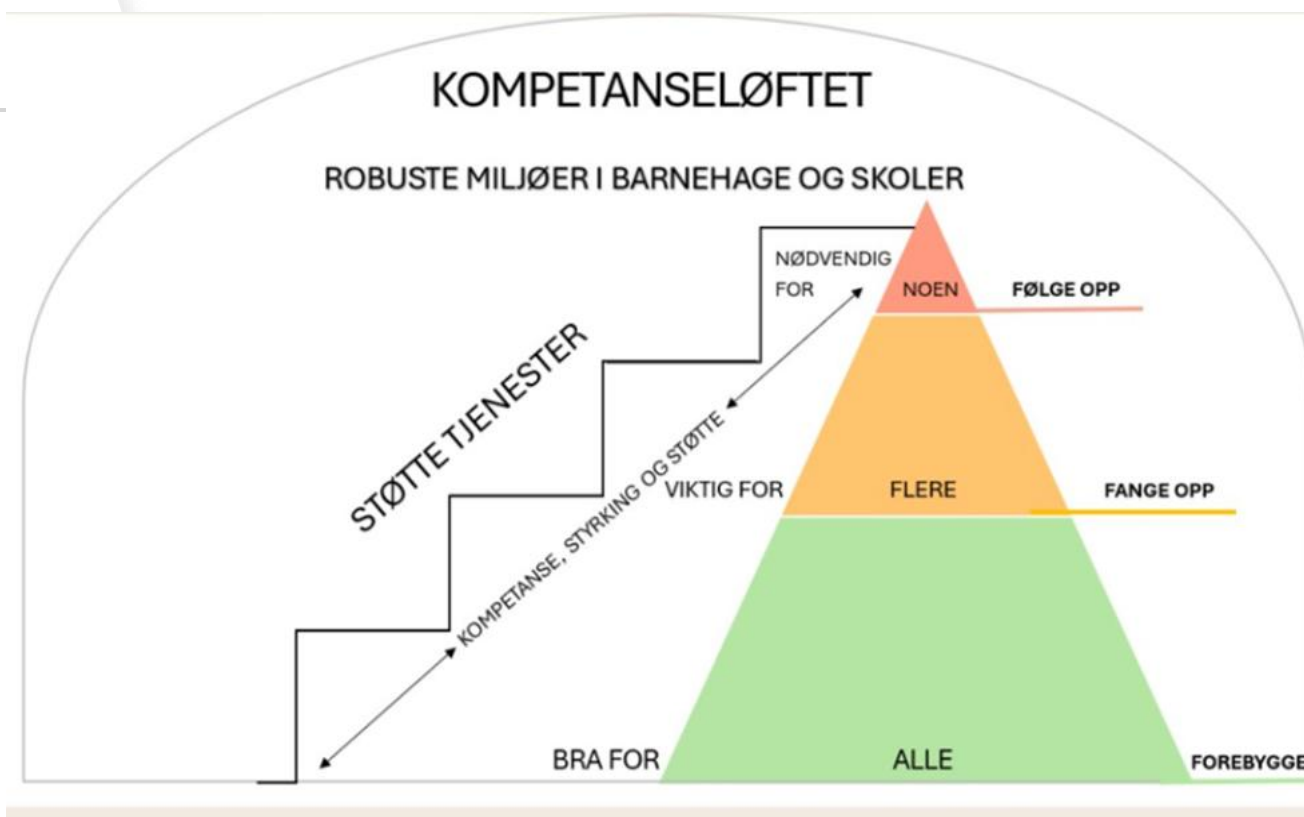
Barnehagen benytter også spesifikk statistikk og resultater fra Iveland kommune som grunnlag for analyser, vurderinger og prioriteringer.

Samlet bidrar dette kunnskapsgrunnlaget til å sikre et helhetlig, faglig forankret og kvalitetsmessig godt tilbud til barna.

Hvordan vi jobber systematisk på grønt nivå:

- Spesialpedagog er knyttet tett til planlegging og organisering på systemnivå.
- Spesialpedagog brukes både til enkeltvedtak, men også til observasjon og veiledning for avdelingene.
- Tiltak settes inn i en periode-med støtte fra spesialpedagog; for å vurdere om dette kan løses innenfor det allmennpedagogiske.
- Når nye ting settes i gang jobber vi på forhånd med å sikre at verktøyene er godt kjent og at det lages nødvendig materiell til avdelingene.
- Det følges opp i de strukturene som er satt i barnehagen; avdelingsmøter, personalmøter, pedagog/fagarbeidermøter, veiledning med spesialpedagog, samarbeid med PPT, internkontrollsamtaler i barnehagen.
- Målet er at det skal innarbeides i avdelingenes rutiner

LEK MED LYD

- Prosjekt til implementering.
- Årshjul med tiltak for hver måned, og tilpasset inn mot alder
- Systematisk jobbing med tidlig språk utvikling og fokus på blant annet å trene opp auditiv sans.
- Babblarna
- Lytting som rød tråd. Evnen til å lytte i et lekpreget fokus. (lydlotto, lydleker)
- Førleserkompetanse: stavelser, rim, lytte ut lyder
- Logoped vurderinger. Jobbe indirekte i bhg, "gråsone" barn.

Ikke
forhandlingsbare
behov

Tiltaksplan

Tidlig innsats – førstegangstiltak i barnehagene i Iveland

Navn/Fødselsdato:	Dato for samarbeidsmøte mv/foreldre:
Tiltaksplanen gjelder så lenge det er behov. Evalueres i første omgang etter 6-8 uker.	

Foreldrene

Har dere som foreldre en bekymring/uro?
Ser dere noe hjemme? Hva tenker dere om det dere ser?

Observasjon/kartlegging

Skriv ned observasjoner fra avdeling: kommunikasjon, deltakelse, sosialt samspill, forståelse for rutiner og overganger, følelsesregulering, lek mm.
Skriv ned dersom det er utført kartlegginger, eks: TRAS, Alle med.

Tiltak på systemnivå

Fast struktur, rutiner og overganger
Barnehagen har en plan for uka (som er fast hver uke) og en visuell dagsplan som gir oversikt over barnehagedagen.

- Samling: barna har fast plass, fast start og avslutning, gå gjennom dagstavla.
- Måltid: barna har fast plass, overgangen til og fra måltid er lik hver dag.
- Garderobe: få barn i garderoben, god tid og kort ned ventetiden.
- Overganger: rolige og tydelige, barna vet hva som skal skje nå og etterpå.
- Lek: del i mindre grupper, sikre gode lys/lydforhold og ta bort visuell støy.

Skriv ned om dere har utført tiltakene og hvordan dere opplever at barnet responderer på det.

Tiltaksplan

Tidlig innsats – førstegangstiltak i barnehagene i Iveland

Systematisk innsats fra tidlig alder, med involvering av foreldre.
Kan føre til en henvisning, men kan også bare være tiltak som settes inn i en periode på avdelingsnivå

- Drøfting med spes.ped, pedagoger og styrer
- Samarbeid med foreldre
- Systemnivå og individnivå
- Evaluering skjema

Læringsmiljøprosjektet

Oppstart våren 2024

Mer skepsis enn entusiasme

**➡ Jobbe med å snu
tankegang og innfallsvinkel**

Enda en ny
satsning...

Vi har jo
jobbet så
mye med
trygt og
godt bhg
miljø....

Læringsmiljøsentret
Nasjonalt senter for læringsmiljø
og atferdsforskning
Universitetet i Stavanger

Utdannings-
direktoratet

Pulje 8

Læringsmiljø-
prosjektet

Et hierarki for arbeidet

Ønsket gjennom prosjektet å i større grad ha fokus på å *fremme*. (Grønt nivå)

Vi hadde jobbet mye med både rutiner og praksis for håndtere og forebygge.

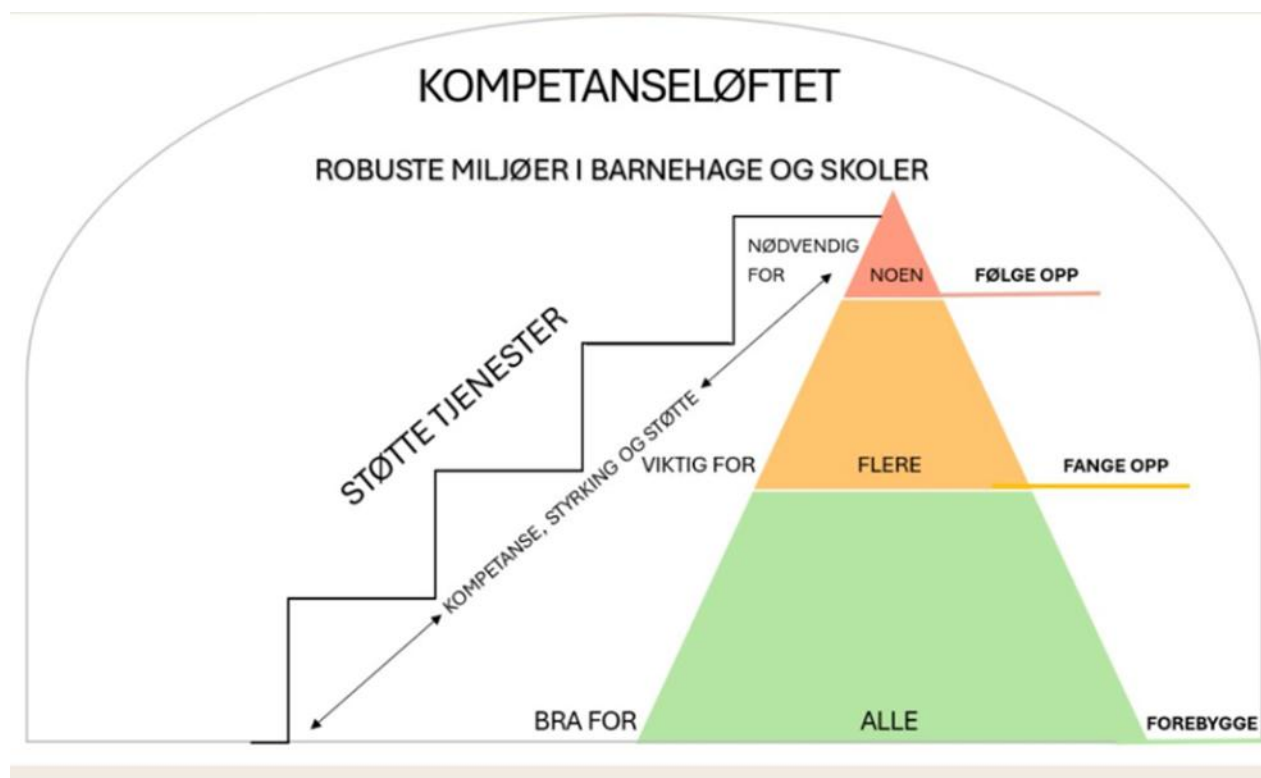
HVA ER TRYGT OG GODT BARNEHAGEMILJØ?

- Et trygt og godt barnehagemiljø handler om mer enn frihet fra krenkelser.
- Et slikt miljø skal også **fremme helse, trivselen, leken og læringen til barna.**

(UDIRs kompetansepakke)

Vi tok eierskap, og ønsket å bruke læringsmiljøprosjektet til:

- Å styrke det vi allerede jobber med i barnehagen på grønt nivå
- Å få utvidet kunnskap og fornyet fokus på alle aspekter i forhold til trygt og godt barnehagemiljø

Arbeidsgruppa i barnehagen/veiledning

- Vi tok eierskap og hadde forventninger og spilte inn det som var viktig for oss i veiledning, fagsamlinger og mellomarbeid
- Arbeidsgruppa var sammensatt av både fagarbeider, pedagog og ledelse
- PPT var noe med, både som støtte og
- Faste møter
- Brukte fagdagene og nettressurser godt, mye mot hele personalgruppa.
- Utviklet “veggen” som synliggjorde fasene og hva vi valgte å ha fokus på.
- Fantastisk dyktige veiledere
- God støtte fra Statsforvalter
- Tar for seg utrolig mange aspekter for å jobbe bevisst med trygt og godt bhg miljø

Rød tråd og alltid i fokus gjennom fagsamlinger og fagdager:

FELLESSKAPELSE I BHG OG SKOLE

- FRA INDIVID TIL FELLESKAP
- Å HØRE TIL
- VÆRE BETYDNINGSFULL
- MEDVIKRKE OG BIDRA
- BÅDE FOR BARN OG VOKSNE

Suksessfaktor for oss i skaiå i jobben med å utvikle trygt og godt bhg miljø, (samt alt annet utviklingsarbeid og systematisk arbeid)

Mestringstro; hvis vi har lykkes tidligere

Kultur; sterk kultur på en positiv måte

Allerede innarbeidede verdier og pedagogisk grunnsyn

Arbeidsmiljø

Avklarte roller og ansvar

Strukturer på plass/følge opp

Oppfølging og avsatt tid

Se det i sammenheng med det vi allerede jobber med i barnehagen

Utfordringer:

FRAVÆR

Vi hadde flere
områder vi jobbet
med, men hadde
særlig ønske om å
bruke læringsmiljø
prosjektet til å
jobbe videre
med/styrke :

Verdigrunnlaget vårt

Revidere rutiner/planer

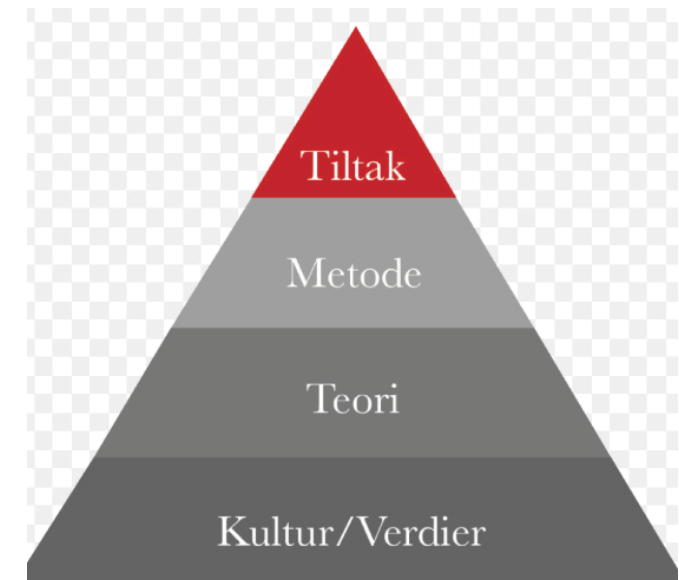
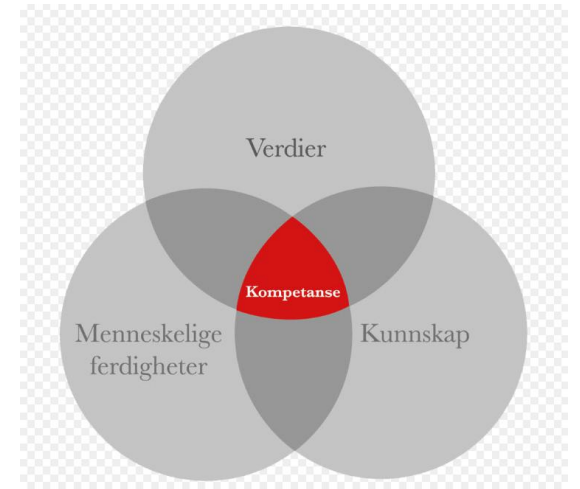
CLASS/samspillskompetanse

Verdigrunnlag/verdier

I lys av;

- Ny kunnskap
 - Ny forskning
 - Nye ansatte
 - Fornyet fokus på trygt og godt barnehagemiljø
-
- Viktig og fint å starte med å jobbe med verdier.
 - Godt grunnlag for å jobbe videre med holdninger, syn på hva som er krenkelse osv.

	Tilhørighet, nestekjærlighet	Tilhørighet, raushet, samarbeid
	Tilhørighet, inkludering	Felleskap, raushet
	Barna	Arbeidsmiljøet
TRYGG	Forutsigbarhet, lek, balanse	Tilhørighet, forutsigbarhet, ta vare på hverandre
	Forutsigbarhet, relasjon	Raushet, kommunikasjon, struktur/rutiner
	Mestring, omsorg	Vil hverandre vel, relasjon
	Tilstedeværende voksne, stabilitet	Vil hverandre vel, tilhørighet
	Lek, livsmestring	Mestring, vil hverandre vel
	Barna	Arbeidsmiljøet
GLEDE	Latter, trygghet, lek	Smil og latter, anerkjennelse
	Humor, lek	Humor, relasjon
	Vennskap, mestre	Anerkjennelse/bli sett, felles opplevelser

Proessen like viktig som resultatet.

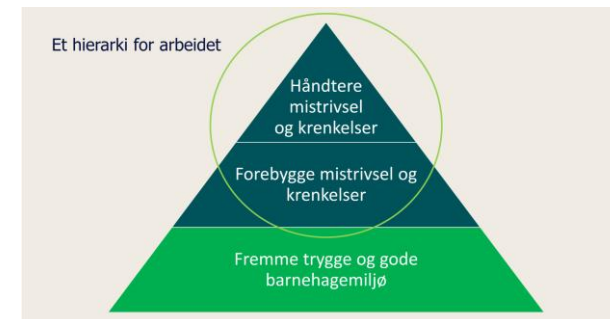
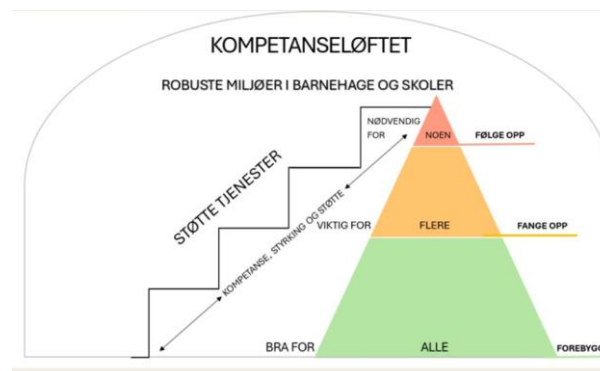
VI GLEDE TRYGG
-I et robust miljø

- Vi fikk støtte og tips fra veilederne til prosessene rundt verdigrunnlaget.
- Veilederne knyttet verdi arbeidet opp mot fagsamlingene og teori og forskning
- Arbeidet med verdier ble brukt som mellomarbeid.

Revidere planer og rutiner

Med fokus på Fremme, Forebygge og Håndtere

- Fremme og Forebygge er det vi skal gjøre på **grønt** nivå
- Håndtere er gult/rødt nivå
- -OG Delpliktene;
- **Følge med**; mer systematikk
- **Melde fra**; tydelige rutiner
- **Undersøke**; krav til dokumentasjon
- **Sette inn tiltak**; egnede og konkrete

FIRE DELPLIKTER

FØLGE MED

MELDE I FRA

UNDERSØKE

SETTE INN TILTAK

Mer systematikk;

Vi fikk støtte til revidering og arbeid med rutiner;

- Rutiner for tilvenning
- Rutiner for overganger
- Observasjon (følge med), inn i årshjul
- Generelt; sikre at det ikke blir tilfeldig

ÅRSKALENDER 2026/2027

Trygt og godt barnehagemiljø	Fagområde Lek med lyd	Stine Sofie barnehage-pakke	Hovedmål -Ut på eventyr. -Felles skapende aktiviteter. -Matglede	Planleggingsdager, fridager, markeringer
September Kartlegging av lekerelasjoner Kartlegge sårbare barn. Melde inn til styrer Relasjonssirkelen.	Fagområde: Nærmiljø og samfunn. Kommunikasjon, språk og tekst. Lek med lyd <u>Beryll/Granitt:</u> Ekstra fokus på å bruke babblarna på ..	Meg og min familie. 1-3år: Vi blir kjent med hverandre og med avdeling Familiehus, familietre eller familiebok. 3-6år: Vi blir kjent med hverandre og med avdeling.	Felles samling Kvarts	Uke 38 Brannvernuke.

CLASS/samspillskvalitet

Samspillskvalitet/CLASS

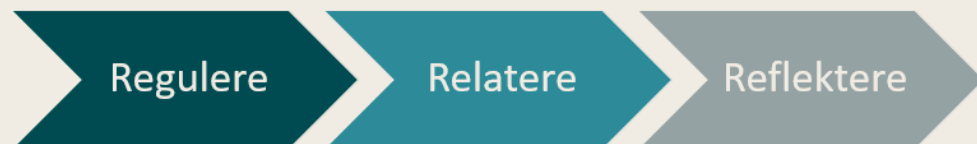
- Forskningsbasert observasjonsverktøy som måler kvaliteten på samspillet mellom voksne og barn
- Fokus på interaksjoner
- Kvalitetskjennetegn

Mål:

- Styrke kvaliteten i samspillet
- Profesjonell bevissthet rundt relasjoner, støtte og læringsmiljø
- Refleksjon over egen praksis

Noe av det vi har tatt med oss videre:

Dersom et barn er uregulert. Hvilken rekkefølge bør man møte barnet?

(Perry, 2020b)

(Johannessen og Bakken, 2020)

Hva er betydningen av «God start»:

«God start» = god ledelse av barnegruppa i en spesiell periode

1. «God start» er viktig for alle barn – særskilt viktig for barn med en sårbarhet
2. Forebygger mobbeatferd
3. Fremmer inkludering og fellesskap
4. Felles begrepsbruk for ansatte i barnehage og skole

Hva kan være tiltak mot atferd som utfordrer?

Hint:

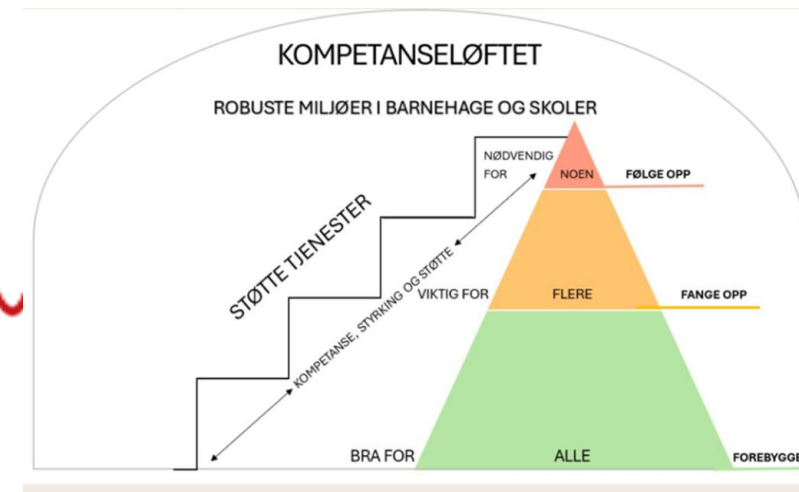
- Autoritative voksne
- Forsterke inkludering
- Trening i sosial kompetanse
- Kvalitet i interaksjoner
- Banking time
- Vektlegging på stressmestring både hos barn og ansatte
- Skape en felles forståelse (Intersubjektivitet)
- Forstå atferd i lys av moderne hjerneforskningsteori
- Bygging av kapasitet
- Tidlig innsats

S. 39 Roland (2025)

Ledelsesansvar: Hele veien sikre RØD TRÅD:

-Også over i skolen; Overgangspedagog

Takk for
oss 😊